

Agnieszka Kupis

Wydawnictwa informacyjne z zakresu medycyny i nauk pokrewnych

Forum Bibliotek Medycznych 5/2 (10), 202-222

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Agnieszka Kupis
Łódź - UM

WYDAWNICTWA INFORMACYJNE Z ZAKRESU MEDYCyny I NAUK POKREWNYCH

Abstract

The paper presents the latest publications on information related to the medicine and biomedical sciences in medical libraries in Poland. Special attention is dedicated to encyclopedias, dictionaries, drug registers, directories, bibliographies and catalogues. The paper shows the print and electronic resources.

Streszczenie

Artykuł prezentuje najnowsze wydawnictwa informacyjne z zakresu medycyny i nauk pokrewnych w bibliotekach medycznych w Polsce. Zwrócono szczególną uwagę na encyklopedie, słowniki, spisy leków, informatory, bibliografie i katalogi. Artykuł omawia zasoby dostępne w wersjach drukowanych oraz elektronicznych.

Zintegrowany system usług bibliotecznych, obejmuje gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie księgozbioru oraz działalność informacyjną, której podstawę stanowią, między innymi, takie pozycje jak: encyklopedie i słowniki, informatory, bibliografie i katalogi. Podlegały one oczywiście ewolucji wraz z rozwojem technologii informatycznych.

Tradycyjne, drukowane wydawnictwa tego typu uwidocznione są w katalogach, dostępnych na stronach internetowych bibliotek:

I. Encyklopedie

1. Encyklopedie medyczne – wydania polskie

a) encyklopedie ogólne

- Encyklopedia objawów chorobowych / John Apple, Jason Payne-James; red. Robin Fox [i in.]. Łódź 2010
- Encyklopedia zdrowia kobiety / Peter Abrahams. Warszawa 2010
- Wielka encyklopedia zdrowia rodziny/ [oprac. Beata Hanuszczak i in.]. Toruń 2010
- Ciało człowieka: encyklopedia / Linda Calabresi. Warszawa, cop. 2007
- Dojrzałość: encyklopedia zdrowia / przekł. Paulina Głuchowska. Warszawa, cop. 2007
- Dziecko: encyklopedia zdrowia / przekł. Sławomir Janeczek. Warszawa, cop. 2007
- Kobieta: encyklopedia zdrowia / przekł. Sławomir Janeczek. Warszawa, cop. 2007
- Mężczyzna: encyklopedia zdrowia / przekł. Sławomir Janeczek. Warszawa, cop. 2007

b) encyklopedie specjalistyczne z:

- alergologii – Leksykon alergicznych chorób skóry i reakcji polekowych / Wojciech Silny [i in.]. Poznań 2009
- bromatologii – Leksykon nauki o żywności i żywieniu człowieka oraz polsko-angielski słownik terminów / pod red. Piotra P. Lewickiego; [aut. Haseł Anna Brzozowska i in.]. Warszawa 2008
- dermatologii – Leksykon dermatologiczny. T. 1-2 / red. nauk. Andrzej Kaszuba, Zygmunt Adamski. Lublin 2011
- diabetologii – Podręczny leksykon diabetologiczny / Józef Drzewoski, Poznań 2010
- gerontologii – Leksykon gerontologii / Adam. A. Zych. Kraków 2010
- kosmetologii – Leksykon surowców kosmetycznych / Jacek Arct [i in.]. Warszawa 2011, Aromaterapia: leksykon roślin leczniczych / Marion Romer; [tł. Katarzyna Hanusz. – Wyd. 1 pol. / red. Władysław S. Brud, Wrocław, cop. 2009
- nefrologii – Leksykon chorób nerek i terapii nerkozastępczej / Bolesław Rutkowski. Poznań 2010

- pediatrii - Encyklopedia zdrowia dziecka / Herbert Renz-Polster, Nicole Menche, Arne Schäffler. Poznań 2008
- pielęgniarstwa - Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. T. 1-3 / red. nauk. Teresa Widomska-Czekajska, Jolanta Górajek-Jóźwik; [aut. Krystyna Bernat i in.], Warszawa 2010
- psychiatrii – Leksykon manii i depresji / Janusz Rybakowski i Jan Jaracz, Poznań 2010; Leksykon schizofrenii / Marek Jarema, Poznań, 2010; Lexicon of psychiatry & related disciplines = Leksykon psychiatrii i nauk pokrewnych / Janusz Krzyżowski, Warszawa 2010
- ratownictwa – Encyklopedia pierwszej pomocy / przekł. Sławomir Janeczek, Warszawa, cop. 2010

2. Encyklopedie medyczne – wydania obcojęzyczne

a) encyklopedie ogólne

- Lippincott's visual encyclopedia of clinical skills / William Thomas Lippincott, [contribs.and consultants Deborah H. Allen et al.], Philadelphia [etc.], cop. 2009
- Encyclopedia of global health. Vol. 1-4 / general ed. Yawei Zhang, Los Angeles [etc.], cop. 2008

b) encyklopedie specjalistyczne wielotomowe z:

- bromatologii – The Gale encyclopedia of diets. Vol. 1-2 / ed. Jacqueline L. Longe, Detroit [etc.], cop. 2008
- genetyki – Encyclopedia of genetics, genomics, proteomics, and informatics, Vol. 1-2 / George P. Rédei, [Berlin], cop. 2008
- gerontologii – Encyclopedia of gerontology. Vol. 1-2 / ed. by James E. Birren, Oxford, cop. 2007
- historii medycyny – Enzyklopädie Medizingeschichte. Bd. 1-3 / hrsg. Von Werner E. Gerabek [et al.], Berlin; New York, cop. 2007
- medycyny sądowej - Wiley encyclopedia of forensic science. Vol. 1-5 / editors in chief: Allan Jamieson, Andre Moenssens, Chichester, cop. 2009
- mikrobiologii – Encyclopedia of microbiology. Vol. 1-6 / editor-in-chief Moselio Schaechter, Amsterdam [etc.], cop. 2009
- neurologii - Encyclopedia of pain. Vol. 1-3 / [ed. Robert F. Schmidt, William D. Willis],Berlin [etc.], cop. 2007
- parazytologii – Encyclopedia of parasitology. Vol. 1-2 / ed. Heinz Mehlhorn; with contributions by H. Aspöck [et al.], Berlin 2008

- psychiatrii i psychologii - Encyclopedia of stress. Vol. 1-4 / ed.-in chief George Fink, Amsterdam [etc.], cop. 2007
- c) encyklopedie specjalistyczne jednotomowe z:
- anesteziologii – Anaesthesia and intensive care A-Z / Steven M. Yentis, Nicolas P. Hirsch, Gary B. Smith, Edinburgh [etc.] 2009
 - mikrobiologii – Desk encyclopedia of microbiology / editor-in-chief Moselio Schaechter, Amsterdam [etc.], cop. 2009; Desk encyclopedia of human and medical virology / eds Brian W. J. Mahy, Marc H. V. van Regenmortel, Amsterdam, 2010; Encyklopedia of infectious diseases / ed. by Michael Tibayrenc, Hoboken 2007
 - onkologii – Brain tumors: an encyclopedic approach / ed. by Andrew H. Kaye, Edward R. Laws(jr.), Edinburgh, cop. 2012
 - reumatologii – Arthritis encyclopedia / Luzano Pancho Canlas; medical ed. Emmanuel E. Jacob, Delhi 2008
 - stomatologii – Concise encyclopedia of periodontology / David C. Vandersall, Ames, cop. 2007
- d) wydawnictwa z zakresu farmacji i farmakologii - Encyclopedia of pharmaceutical technology. Vol. 1-6 / ed. By James Swarbrick; [ed. advisory board Jean-Marc Aiache et al.], New York; London, cop. 2007
- e) wydawnictw z zakresu nauk pokrewnych np. zdrowie i zarządzanie - Encyclopedia of medical organizations and agencies / ed. Donna Batten, Detroit, cop. 2010; biologia molekularna – Encyclopedia of molecular mechanisms of disease. Vol. 1-3 / ed. Florian Lang, Berlin; Heidelberg, cop. 2009; inżynieria biomedyczna – Encyclopedia of biomaterials and biomedical engineering. Vol. 1-4 / ed. by Gary E. Wnek, Gary L. Bowlin, New York 2008

II. Słowniki

1. Słowniki medyczne ogólne:

- Dorland's illustrated medical dictionary / Willam Alexander Newman Dorland, Philadelphia, 2012
- Stedman's medical dictionary for the health professions and nursing: illustrated / Thomas Lathrop Stedman, Philadelphia, 2012
- Black's medical dictionary / ed. by Harvey Marcovitch, London, cop. 2010
- Stedman's pocket medical dictionary / Thomas Lathrop Stedman, Philadelphia, cop. 2010

- Dorland's pocket medical dictionary / Willam Alexander Newman Dorland, Philadelphia, cop. 2009
 - Medical eponyms: leksykon / Linda Perlińska, Janusz Krzyżowski, Warszawa 2009
 - Pomyłki w medycynie: błędne sądy, niepotwierdzone teorie, mylne przekonania: leksykon / Werner Barents; z niem. przeł. Maria Kaczorowska, Warszawa 2008
 - Concise colour medical dictionary / Oxford 2007
 - Dictionary for clinical trials / Simon Day, Chichester, cop. 2007
2. Słowniki medyczne specjalistyczne – polskie i obcojęzyczne z:
- alergologii – Leksykon alergologiczny / Barbara Rogala, Anna Bręborowicz, JerzyKruszewski; współaut. Joanna Glück, Barbara Rymarczyk, Paulina Sobkowiak, Kraków, 2012
 - bromatologii – Żywnienie człowieka: słownik terminologiczny / Henryk Gertig, Jan Gawęcki, Warszawa 2007
 - cytologii – Słownik biologii komórki / [red. Zofia Bielańska-Osuchowska i in.; aut. Grzegorz Bartosz i in.]; Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2008
 - epidemiologii – A dictionary of epidemiology / ed. Miquel Porta; assoc. ed. Sander Greenland, John M. Last, Oxford, 2008; Leksykon epidemiologiczny / red. Jerzy Bzdęga [et al.]; aut. Jerzy Bzdęga [et al.], Bielsko-Biała, cop. 2008
 - fizjoterapii – Mały słownik fizjoterapeuty / Helena Bartyzel-Lechforowicz, Joanna Chrystyna, Patrycja Bąk, Zamość 2009; Leksykon masażu i terminów komplementarnych / Leszek Magiera, Kraków 2008
 - flebologii – Patologia układu żylnego: słownik terminów flebologicznych / François Becker. Wyd. 2 rozszerz. / red. meryt. Tomasz Zubilewicz; red. Wyd. Agnieszka Frankiewicz; tł. Monika Klimkowska, Gdańsk 2008
 - genetyki – Dictionary of DNA and genome technology / Paul Singleton, Chichester, cop. 2010
 - historii medycyny – Słownik biograficzny lekarzy i farmaceutów - ofiar drugiej wojny światowej. T. 1-4 / Jan Bogdan Gliński; Naczelna Izba Lekarska, Warszawa 1997-2011; Słownik biograficzny otolaryngologów polskich 1860-1960 / Stanisław Zabłocki, Gdańsk 2010
 - kardiologii – Springer pocket dictionary: cardiology / Peter Reuter, Houten 2009

- kosmetologii – Słownik kosmetyczny / pomysł Horst Fey; oprac. Xenia Petsitis; [tł. Katarzyna Sosnowska, Monika Gawlik-Jędrzyak, Dominika Nawrocka-Musiał]. Wyd. 1 pol. / red. Agata Jabłońska-Trypuć, Wrocław, cop. 2011
- mikrobiologii – Słownik bakterii / Witold Mizerski, Beata Bednarczuk, Magdalena Kawalec, Warszawa, cop. 2008
- pediatrii – ABC chorób wieku dziecięcego / red. nauk. Roma Rokicka-Milewska; aut. Ewa Bernatowska [i in.], Warszawa 2012
- prawa i medycyny – Leksykon prawa medycznego: 100 podstawowych pojęć / pod. red. Adama Górskiego, Warszawa, 2012
- psychiatrii i psychologii – Amerykański słownik psychiatryczny / [red.] Nariman C. Shahrokh, Robert E. Hales; [aut. Carl C. Bell et al.; tł. z jęz. ang. Magdalena Grzesiak et al.]. – Wyd. 1 pol. / red. Bartosz Łoza, Andrzej Czernikiewicz, Wrocław, cop. 2009; Leksykon genetyki w psychiatrii / Joanna Hauser i Monika Dmitrzak-Węglarz, Poznań, 2010; Leksykon psychologii rozwoju człowieka. T. 1-2 / Lucyna Bakiera, Żaneta Stelter, Warszawa, 2011; Słownik psychologii / Andrew M. Colman; [tł. Anna Cichowica et al.], Warszawa, 2009; Klucz do psychologii: najważniejsze teorie, pojęcia, postaci / Julie Winstanley; [tł. Aleksandra Wilkin-Day], Warszawa 2008

3. Słowniki językowe medyczne ogólne:

- Słownik medyczny hiszpańsko-polski / Mieszko A. Kardyni, Paweł Rogoziński, Kraków, 2013
- Medyczny słownik angielsko-polski, polsko-angielski / [aut. William Alexander Newman Dorland; tł. z jęz. ang. Marcin Czarnecki et al.], Wrocław, cop. 2012
- Wielki słownik medyczny: angielsko-polski. [T. 1-4] – / Thomas Lathrop Stedman; red. naczelna słowników Joanna Śmigiełska; tł. Agnieszka Andrzejczak-Sobocińska [et al.]; konsultanci nauk. Zygmunt Adamski [et al.], Warszawa 2012
- Medyczny słownik kolokacji: polsko-angielski, angielsko-polski / Arkadiusz Badziński, Warszawa 2011
- Słownik medyczny hiszpańsko-polski = Diccionario médico español-polaco / Bronisław Jakubowski, Warszawa 2010
- Polsko-angielski słownik medyczny / [oprac. i zred. Redakcja Encyklopedii, Słowników i Leksykonów WNT], Warszawa, cop. 2009
- Praktyczny słownik medyczny angielsko-polski i polsko-angielski / [red. nacz. Jarosław Józwiak], Warszawa 2009

- Angielsko-polski słownik medyczny / [oprac. i zred. Redakcja Encyklopedii, Słowników i Leksykonów WNT], Warszawa 2007
 - Medical slang & acronyms; słownik angielsko-polski / Linda Perlińska, Janusz Krzyżowski, Warszawa 2007
 - Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski / Jacek Gordon, Warszawa 2007
4. Słowniki językowe medyczne specjalistyczne z:
- biostatystyki – Angielsko-polski słownik terminów biostatystyki klinicznej / [aut. Tomasz Burzykowski i in.], Warszawa, cop. 2009
 - kardiologii – Słownik kardiologiczny polsko-niemiecko-angielski=Wörterbuch der Kardiologie Deutsch-English-Polish=Dictionary of cardiology English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. Tomasz Rywik, Warszawa, 2011; Angielsko-polski i polsko-angielski słownik wybranych terminów medycznych: (na podstawie podręcznika Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego „Choroby serca i naczyń”) / Sebastian Szmit, Poznań, cop. 2010
 - neurologii - Słownik neurologiczny polsko-niemiecko-angielski=Wörterbuch der Neurologie Deutsch-English-Polish=Dictionary of neurology English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. Sławomir Barszcz, Warszawa 2011
 - okulistyki - Słownik okulistyczny polsko-angielsko-hiszański / Mieszko A. Kardyni, Paweł Rogoziński, Kraków, 2012; Słownik okulistyczny: angielsko-polski i polsko-angielski / Ewa Morris, Irina Gout, Timothy Ffytche, Wrocław 2007
 - onkologii – Słownik onkologiczny: angielsko-polski, polsko-angielski / Zenon Grabarczyk; Uniwersytet Mikołaja kopernika w Toruniu. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2007
 - ortopedii - Słownik ortopedyczny: traumatologia, reumatologia, rehabilitacja: polsko-niemiecko-angielski=Orthopädisches Wörterbuch: Unfallheilkunde, Rheumatologie, Rehabilitation: Deutsch-English-Polish=Orthopaedic dictionary: traumatology, rheumatology, rehabilitation: English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. W. Pawłowski, Warszawa, cop. 2010
 - pielęgniarstwa – Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego: polsko-angielski, angielsko-polski / oprac. Jacek Gordon, [Czernica], [2010]
 - radiologii – Angielski dla radiologów / Ramón Ribes, Pablo R. Ros; przekł. Magdalena Grzybek, Warszawa 2011

- urologii - Słownik urologiczny polsko-niemiecko-angielski=Urologisches Wörterbuch Deutsch-English-Polnish=Urological dictionary English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. A. Siczach, Warszawa [2008]

5. Słowniki stomatologiczne

- Jaypee's dental dictionary / Priya Verma Gupta, L. C. Gupta, Sujata Sarabahi, New Delhi, cop. 2011; A dictionary of dentistry / Robert Ireland, Oxford [etc.], 2010; Słownik stomatologiczny polsko-niemiecko-angielski=Zahnärztliches Wörterbuch Deutsch-English-Polnish=Stomatological dictionary English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. Anna Kucharska, Warszawa [2010]; Mosby's dental dictionary / [ed.consultants Charles A. Babbush et al.], St. Louis, 2008; Glossary of oral and maxillofacial implants / ed.-in-chief W. R. Laney; sect. ed. N. Broggini [et al.]; co-ed. J. A. Cirelli [et al.], Berlin [etc.], cop. 2007; Harty's dental dictionary / ed. by Peter Heasman, Giles McCracken, Edinburgh [etc.], 2007; Stedman's medical dictionary for the dental professions: illustrated / Thomas Lathrop Stedman, Philadelphia, cop. 2007

6. Słowniki farmaceutyczne

- Leksykon roślin leczniczych: przewodnik naukowy / Dietrich Frohne przy współpr. Brigit Classen; [tł. Wiktoria Palczewska, Iwona Zawada]. Wyd. 1 pol. / red. Alicja Nocolak-Palczewska, Wrocław, cop. 2010; Leung's encyclopedia of common natural ingredients used in food, drugs, and cosmetics / [Albert Y. Leung], Ikhlas A. Khan, Ehab A. Abourashed, Hoboken, NJ, cop. 2010; Praktyczny słownik farmaceutyczny angielsko-polski i polsko-angielski / [red. nac. Jarosław Józwiak], Warszawa 2007

7. Słowniki chemiczne i biochemiczne

- Słownik biochemiczny: angielsko-polski i polsko-angielski / Edward Bańkowski, Wrocław, cop. 2011; Leksykon terminów: bezpieczeństwo chemiczne, bezpieczeństwo żywności / red. Jan K. Ludwicki; aut. Katarzyna Góralczyk [et al.], Warszawa 2008

W katalogach bibliotek osobną kategorię stanowią:

8. Spisy leków

a) ogólne

- Index Nominum: International Drug Directory=Internationales Arzneistoff- und Arzneimittelverzeichnis=Répertoire international des substances médicamenteuses et spécialités pharmaceutiques. Vol. 1-2/ ed. by pharmaSuisse, Swiss Pharmaceutical Society, Stuttgart, cop. 2011

- Martindale: the complete drug reference. Vol. A-B / ed. Sean C. Sweetman, London 2011
- Leki współczesnej terapii. T. 1-2 / Jan K. Podlewski, Alicja Chwalibogowska-Podlowska; red. nauk. Andrzej Członkowski, Warszawa 2010
- Vademecum aptekarza czyli co farmaceuta powinien wiedzieć o lekach OTC (over the counter) / Elwira Tolejko, Katarzyna Winnicka, Warszawa 2010
- Kieszonkowy indeks leków: podręczny przewodnik / Andreas Russ. Wyd. 1 pol. / red. merytoryczna Karolina Dorniak, Wojciech Zachalski; tł. Paulina Czajka-Francuz [et al.], Gdańsk 2008
- PDR guide to drug interactions, side effects, and indications, Montvale 2007

oraz

- urzędowe wykazy produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w poszczególnych latach
- wydawnictwa z serii „Pharmindex”
- wydawnictwa „Medycyny Praktycznej”
- „Farmakopea polska” – wydania z kolejnych lat
- „Drug facts and comparisons” - wydania z kolejnych lat
- „AHFS [American Hospital Formulary Service] Drug Information” - wydania z kolejnych lat
- „BNF [British National Formulary]” - wydania z kolejnych lat

b) dotyczące poszczególnych grup leków

- Leki przeciwalergiczne: wademecum dla lekarzy i farmaceutów / Helwig/Otto; [red. nauk. Weronika Jamiołkowska; tł. Aleksandra Kułak, Alemannia], Wrocław 2012
- Leki przeciwzylakowe: wademecum dla lekarzy i farmaceutów / Helwig/Otto; [red. nauk. Weronika Jamiołkowska; tł. Aleksandra Kułak, Alemannia], Wrocław 2012
- Leki w praktyce dermatologicznej / [oprac. red. Teresa Demitrescu; red. merytoryczny Eugeniusz Baran], Kraków 2011
- Leki w praktyce pediatrycznej / Teresa Demitrescu, Kraków 2011
- Przewodnik terapii przeciwdrobnoustrojowej Sanforda 2011 / red. David N. Gilbert; tł. Artur Drzewiecki, Piotr Kochan, Kraków 2011
- Drugs for pregnant and lactating women / Carl P. Weiner, Catalin Buhimschi, Philadelphia, cop. 2009

- Kompendium antybiotyków: 2009 / Danuta Dzierżankowska, Bielsko-Biała, cop.2009
- Mosby's dental drug reference / ed. Arthur H. Jeske, St. Louis 2008

oraz

- wydawnictwa z serii „Leki po Dyplomie”

III. Informatory

- Informator okulistyczny 2011, Wrocław, cop. 2012
- Jak mądrze wspierać kobietę w karmieniu piersią?: nowe informacje, wskazówki, wyniki badań naukowych / [aut. Malwina, Okrzesik, Magdalena Krauze], Warszawa 2010
- Jak przestrzegać praw pacjenta: wskazówki dla personelu oddziałów ginekologicznych, patologii ciąży i położniczych: przykłady dobrych praktyk / [oprac. Urszula Kubicka-Kraszyńska, Anna Otffinowska], Warszawa, cop. 2010
- O bólu porodowym i metodach jego łagodzenia / [oprac. Urszula Kubicka-Kraszyńska i in.], Warszawa 2010
- Zdrowie prokreacyjne NaProTECHNOLOGY w diagnozowaniu i leczeniu niepłodności / [aut. Maciej Barcentewicz et al.]; Polskie Stowarzyszenie Naturalnego Planowania Rodziny, Poznań 2010
- Złota księga nauk medycznych 2010 / Krzysztof Pikoń, Gliwice 2010
- Inżynieria biomedyczna: informator: [opracowanie zbiorowe] / pod red. Andrzeja Werońskiego, Ryszarda Maciejewskiego, Henryka Komsty; Politechnika Lubelska, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Lublin 2009
- Rytm i czas porodu: indukcja i stymulacja porodu w świetle badań naukowych / [oprac. Barbara Baranowska, Anna Otffinowska, Warszawa, cop. 2009
- Essential guide to food additives / rev. by Victoria Emerton and Eugenia Choi, Leatherhead, cop. 2008
- Kompendium wiedzy na temat mięsaków i ich wczesnego wykrywania / [Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Mięsaki „Sarcoma”], Warszawa; Kielce 2008
- Najważniejsza chwila w życiu: o pierwszym kontakcie matki z dzieckiem i możliwościach jego realizacji w placówkach położniczych w Polsce / [aut. Anna Oslisło, Anna Otffinowska], Warszawa, cop. 2008

- Problemy emocjonalne kobiet w okresie okołoporodowym / Joanna Krzyżanowska-Zbucka, Warszawa, cop. 2008
- Testy umożliwiające rozpoznawanie problemowego używania przetworów konopi i innych narkotyków przez nastolatków / [oprac. tekstów Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Janusz Sierosławski, Katarzyna Kocoń], Warszawa 2008
- Urodzić razem i naturalnie: informator – poradnik porodowy dla rodziców i położnych / Irena Chołuj, Mszczonów 2008
- Księga aptek polskich / [red. Maria Pietrusiewicz, Dariusz Kozak], Warszawa 2007
- Narkomania: gdzie szukać pomocy?: informator na temat placówek udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym / Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2007
- Przewodnik po szpitalach położniczych: rodzic po ludzku / zespół red. Anna Otfinowska [i in.], Warszawa 2007

oraz

- informatory dotyczące działalności polskich uczelni medycznych w Szczecinie, Warszawie, Katowicach, Białymstoku, Krakowie, Poznaniu, Lublinie, Bydgoszczy, Gdańsku oraz Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie i Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi
- informatory dla studentów i plany studiów na poszczególne lata
- informatory okręgowych izb lekarskich
- roczniki statystyczne
- składy osobowe
- informatory Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
- informatory dla kandydatów na studia podyplomowe i doktoranckie

IV. Bibliografie

- Radiation oncology bibliography for 1902-2008 / Richard F. Mould & Johannes C. A. Dimopoulos, Warsaw 2010
- Zawartość „Pamiętnika Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego” za lata 1997-2006 oraz suplementów „Powstanie Warszawskie i Medycyna”, „Tajne studia medyczne w Warszawie 1940-1944”, „Medycyna w Powstaniu Warszawskim”, „Lekarze Powstania Warszawskiego”, „Towarzystwo Lekarskie Warszawskie 1820-2005” / [oprac., przedm. i wstęp Hanna Bojczuk], Warszawa 2007

- Current Contents. Clinical Medicine / Institute for Scientific Information
- Current Contents. Life Sciences / Institute for Scientific Information

oraz

- bibliografie osobowe
- bibliografie publikacji pracowników uczelni medycznych wydawane w poszczególnych latach

V. Katalogi

- Współpraca z pacjentami i ich rodzinami – w trosce o przestrzeganie zaleceń terapeutycznych: katalog pojęć ICNP / [red. nauk. Beata Brosowska i in.; tł. Małgorzata Kisilowska]. Warszawa; Lublin, 2010
- Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej: stan badań, metodologia badań, katalog źródeł archiwalnych do roku 1945 / oprac. Włodzimierz Kaczorowski [et al.]. Opole, 2009

oraz

- katalogi rozpraw doktorskich i habilitacyjnych

Od lat 90-tych XX wieku, wraz z rozwojem komputeryzacji i technologii informatycznych, do wydawnictw klasycznych, drukowanych rozpoczęto dołączać dyskietki (np. do „Current Contents”), a później dyski optyczne - CD ROM, DVD ROM (np. „Dorland’s illustrated medical dictionary”, „Dorland’s pocket medical dictionary”, „Stedman’s medical dictionary for the health professions and nursing”, „Stedman’s medical dictionary for the dental professions”, “Mosby’s dental dictionary”, “Glossary of oral and maxillofacial implants”, “Index Nominum”, “Słownik biologii komórki”).

Nośniki te, początkowo traktowane jako atrakcyjne dodatki, z czasem zaczęły funkcjonować jako samodzielne wydawnictwa:

- Dictionnaire didactique du français médical / Bożena Jakimczyk; Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk 2011
- The international pharmacopoeia: quality specifications for pharmaceutical substances and dosage forms together with supporting general methods of analysis / World Health Organization, Geneva 2011
- Diccionario didactico de la terminologia medica espanola / Bożena Jakimczyk; Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk 2010
- Illustrated dictionary of immunology / Julius M. Cruse, Robert E. Lewis, Boca Raton, FL 2009

– International nonproprietary names (INN) for pharmaceutical substances=Denominations communes internationales (DCI) pour les substances pharmaceutiques / World Health Organization, Geneva 2009

– Słownik medyczny angielsko-polski i polsko-angielski / [oprac. Przemysław Słomski, Piotr Słomski, Knurów; Warszawa, cop. 2008

– Leksykon endodontyczny angielsko-polski=English-Polish endodontic lexicon / Arkadiusz Dziedzic, Jerzy Krupiński, oprac. komputerowe Mikołaj Barwicki, Urszula Marcinkiewicz, Warszawa 2008

– LWW's human 3D encyclopedia and anatomy atlas / by Megasystems 2007

– Wirus HPV i rak szyjki macicy: encyklopedia interaktywna, Warszawa, cop. 2007

– Stedman's electronic medical dictionary 2007

oraz archiwa bibliograficzne czasopism

Podłączenie bibliotek przez łącza stałe do internetu umożliwiło sieciowy dostęp do baz danych online.

Adresy stron internetowych bibliotek:

– Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (<http://biblioteka.amb.edu.pl>)

– Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (<http://biblioteka.gumed.edu.pl>)

– Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Strona Biblioteki (<http://www.slam.katowice.pl/aktualnosc.php?news=233&wid=9>)

– Biblioteka Medyczna Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum (<http://www.bm.cm-uj.krakow.pl>)

– Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (<http://www.bg.umlub.pl>)

– Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Biblioteka (<http://www.bg.umed.lodz.pl>)

– Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (<http://www2.bg.am.poznan.pl>)

– Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie. Biblioteka Główna (<http://www.pum.edu.pl/biblioteka-glowna>)

– Biblioteka Medyczna. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy (<http://biblio.cm.umk.pl>)

- Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (<http://www.bibl.amwaw.edu.pl>)
- Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki (<http://www.gbl.waw.pl>)
- Wirtualna Biblioteka Nauki. Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego. Uniwersytet Warszawski (<http://vls.icm.edu.pl>)
- Biblioteka Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu (<http://156.17.60.59>)

Zakupienie programów do tworzenia baz własnych umożliwiło opracowanie np. bibliografii publikacji pracowników.

Obecnie obserwujemy, ale także czynnie włączamy się, w przekształcanie modelu tradycyjnych drukowanych wydawnictw informacyjnych w wydawnictwa elektroniczne dostępne online, także z komputerów domowych.

Elektroniczne wydawnictwa informacyjne dostępne na stronach internetowych bibliotek:

I. Encyklopedie obcojęzyczne

- e-książki wydawnictwa Springer:
 - Encyclopedia of child behavior and development / Sam Goldstein and Jack A. Naglieri, 2011
 - Encyclopedia of clinical neuropsychology / Jeffrey S. Kreutzer, John DeLuca and Bruce Caplan, 2011
 - Encyclopedia of heart diseases / M. Gabriel Khan, 2011
 - Encyclopedia of psychopharmacology / Ian P. Stolerman, 2010
 - Encyclopedia of cancer / Manfred Schwab, 2009
 - Encyclopedia of molecular mechanisms of disease / Florian Lang, 2009
 - Encyclopedia of neuroscience / Marc D. Binder, Nobutaka Hirokawa and Uwe Windhorst, 2009
 - Encyclopedia of aging and public health / Sana JD Loue and Martha Sajatovic, 2008
 - Encyclopedia of diagnostic imaging / Albert L. Baert, 2008
 - Encyclopedia of genetics, genomics, proteomics and informatics / George P. Rédei, 2008

- Encyclopedia of molecular pharmacology / Stefan Offermanns and Walter Rosenthal, 2008
- Encyclopedia of public health / Wilhelm Kirch, 2008
- Encyclopedia of pain / Robert F. Schmidt and William D. Willis, 2007
- e-książki w bazie Ebsco:
 - Epilepsy A to Z / William O. Tatum, Peter W. Kaplan, Pierre Jallon, New York, 2009

II. Słowniki

- ibuk.pl - pierwsza czytelnia on-line w języku polskim:
 - Słownik psychologiczny. Leksykon ludzkich zachowań / Ryszard Krupiński, Agata Jankowiak, 2012
 - Żywnienie człowieka. Słownik terminologiczny / Henryk Geting, Jan Gawęcki, 2008
- e-książki wydawnictwa Springer:
 - A dictionary of neurological signs / A.J. Larner, 2011
 - Dictionary of food ingredients / Robert S. Igoe, 2011
 - Wörterbuch der Lebensmittel – Dictionary of foods - Deutsch-Englisch: English-German / Theodor C. H. Cole, 2010
 - Dictionary of pharmaceutical medicine / Gerhard Nahler, 2009
 - Dictionary of rheumatology / Jozef Rovenský and Juraj Payer, 2009
 - Wörterbuch Labor – Laboratory dictionary / Deutsch/Englisch: English/German / Theodor C. H. Cole, 2009
 - Dictionary of contact allergens / Jean-Pierre Lepoittevin and Christophe J. Le Coz, 2007
- e-książki na platformie ebrary:
 - Dictionary of nursing theory and research / Thomas R. Knapp, Bethel Ann Powers, New York, NY, 2010
 - Webster's new world medical dictionary / WebMD, Hoboken, NJ, 2009
 - 2007 USP dictionary of USAN and international drug names / U.S. Pharmacopeia, Rockville, MD, 2007
 - Dictionary of health information technology and security / David E. Marcinko, Hope R. Hetico, New York, NY, 2007

- Dictionary of nursing / P.H. Collin, London, 2007
- Encyclopedia of elder care / Elizabeth A. Capezuti, Eugenia L. Siegler, Mathy D. Mezey, New York, NY, 2007
- e-książki w bazie Proquest:
 - Black’s medical dictionary / Harvey Marcovitch, London, 2009

III. Informatory i spisy leków

- Medicines Complete - dane z zakresu farmacji i farmakologii:
 - Clarke’s Analysis of Drugs and Poisons – informacje związane z identyfikacją przyczyn zatruc
 - Martindale: The Complete Drug Reference/Royal Pharmaceutical Society – informacje o ponad 6 000 leków
 - Pharmaceutical Excipients – dane o nośnikach farmaceutycznych
 - Stockley’s Drug Interactions – informacje o interakcjach między lekami
- European Pharmacopoeia
- CAS Registry na platformie SciFinder

IV. Bibliografie

a) polskie

- bibliografia pracowników poszczególnych uczelni medycznych
- Polska Bibliografia Lekarska- największa baza dziedzinowa abstraktowa w Polsce, utworzona przez Główną Bibliotekę Lekarską¹

b) zagraniczne

- Medline na platformach: EbscoHost, OvidSP, Web of Knowledge
- bazy ProQuest np. ProQuest Pharmaceutical News Index – informacje bibliograficzne z branż: farmaceutycznej, kosmetycznej, biotechnologicznej oraz urzędzeń medycznych
- RSC (Analytical Abstracts, Catalysts & Catalysed Reactions, Chemical Haz-

¹ Ewa Włostowska, Jacek Głębocki, Ewa Chrobak: Nowoczesne metody samodzielnego przeszukiwania bazy danych „Polska Bibliografia Lekarska” – propozycja konspektu szkolenia użytkowników naukowej informacji medycznej. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 283-291

ards in Industry, Laboratory Hazards Bulletin, Methods in Organic Synthesis, Natural Products Updates) – bazy streszczeniowe wydawnictwa Royal Society of Chemistry

- Current Contents (Clinical Medicine, Life Sciences) / Thomson Reuters
- International Pharmaceutical Abstracts) / Thomson Reuters
- Embase – baza z zakresu biomedycyny i farmakologii, charakteryzująca się kompleksowym indeksowaniem danych o lekach
- Reaxys / Elsevier Information GmbH – m.in. bibliografie dla związków chemicznych
- bazy abstraktowo-bibliometryczne: Web of Science/Thomson Reuters, Scopus/Elsevier – zawierają podstawowe informacje bibliograficzne, ale też udostępniają narzędzia do oceny dorobku naukowego

V. Katalogi online

a) polskie lokalne

- katalogi materiałów zjazdowych
- katalogi prac doktorskich
- katalogi prac magisterskich i licencjackich

b) polskie centralne

- Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych
- Centralny Katalog Dawnej Książki Medycznej
- KaRo – Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich
- Katalog czasopism indeksowanych w Polskiej Bibliografii Lekarskiej
- Katalog OPI – Habilitacje i Doktoraty
- Katalog Osobowy Lekarzy
- Katalogi Biblioteki Narodowej
- NUKAT – Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny

c) zagraniczne

- Katalog Biblioteki Kongresu USA
- Katalog National Library of Medicine (USA)

Zastąpienie wydawnictw tradycyjnych, drukowanych przez wersje elektroniczne wydaje się nieuchronne. Z powodów ekonomicznych bardziej opłacalnym wydaje się, aby dokument elektroniczny był wersją podstawową, natomiast dokument drukowany – jego kopią, wytwarzaną w miarę potrzeb.² Już w roku 2004 sprzedaż produktów i usług online przekroczyła sprzedaż produktów drukowanych.³ Jednakże tendencja ta, oprócz pozytywnych procesów integracji społeczeństw i globalizacji dostępu do wiedzy niesie ze sobą także niebezpieczeństwa. Chodzi tu o przemieszanie i udostępnianie materiałów o różnej wartości merytorycznej, oraz zwłaszcza o to, że wydawnictwa cenne, jednakże nie mające swego elektronicznego odpowiednika, a więc mniej dostępne, praktycznie przestają funkcjonować w przestrzeni publicznej.⁴

² Henryk Hollender: Między utopią, chaosem i milczeniem. Polityczne aspekty powszechnej cyfryzacji i bibliotek elektronicznych. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 207-315

³ Teresa Górecka-Klejs: Biblioteki medyczne wobec wyzwań globalizacji. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 403-413

⁴ Henryk Hollender: Między utopią, chaosem i milczeniem. Polityczne aspekty powszechnej cyfryzacji i bibliotek elektronicznych. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 207-315

Skany okładek

